

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือศึกษาถึงพฤติกรรมและปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จึงได้กำหนดระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

3.1 ประชากรและตัวอย่างของการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ การเลือกตัวอย่างในการศึกษาโดยการใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) จำนวน 300 ตัวอย่าง

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data)

เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการออกแบบสอบถาม เพื่อการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งก็คือกลุ่มของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 300 ตัวอย่าง โดยการใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วยรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม เช่น ลักษณะการเดินทาง จำนวนครั้งในการเดินทาง พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง แหล่งข้อมูลที่ได้รับรู้ข่าวสารสาเหตุการเดินทางมาท่องเที่ยว ความคิดเห็นด้านผลกระทบจากฤดูกาล ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว เป็นต้น

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม เช่น ด้านโบราณสถานและสภาพแวดล้อม ด้านราคาสินค้าและบริการ ด้านคมนาคม ด้านของที่ระลึก ด้านการบริการ ด้านความปลอดภัย ด้านบทบาทของภาครัฐ เป็นต้น

3.2.2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data)

ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดดำเนินงาน ลักษณะ รูปแบบจากหน่วยงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลเบื้องต้น และเป็นแนวคิดพื้นฐานในการทำวิจัย

ข้อมูลเกี่ยวกับปริมาณนักท่องเที่ยว โดยมีแหล่งข้อมูลดังนี้ คือ

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตภาคเหนือ เขต 1
- สำนักงานการท่องเที่ยวเทศบาลนครเชียงใหม่
- เอกสารทางวิชาการ ได้แก่ วารสาร จุลสาร รายงานการวิจัย หนังสือพิมพ์
- สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต
- โสตทัศนวัสดุ ได้แก่ วีดิทัศน์ เทปดัด

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา(Descriptive statistics) ในการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปและพฤติกรรมของตัวอย่างข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในรูปของค่าร้อยละ และค่าความถี่

3.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยการใช้แบบจำลองโลจิต (Logit Model) ด้วยเทคนิควิธีการวิเคราะห์ความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates: MLE) และเทคนิควิเคราะห์โดยวิธี Marginal effect

3.4 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งลักษณะข้อมูลของตัวแปรตามมีค่าเป็น 0 หรือ 1 ในเรื่อง ความพึงพอใจและไม่พึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวด้วยวิธีสมการถดถอยแบบกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square: OLS) เป็นวิธีทำนายที่ไม่ถูกต้อง เพราะค่าทำนาย (predict value) ของตัวแปรตามที่ได้จากสมการนี้มีโอกาสจะมีค่าต่ำกว่า 0 และเกินกว่า 1 ดังนั้นเพื่อแก้ไขการทำงานที่ผิดพลาด และจุดอ่อนอื่นๆอันเนื่องมาจากการใช้ OLS กับตัวแปรตามที่มีค่าเป็น 0 หรือ 1 นั้น เทคนิคการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีโลจิตสามารถใช้ได้

ค่าที่ได้จากการประมาณโดยใช้ Logit model ควรจะปรับให้อยู่ในรูปของ log likelihood function เสียก่อน แล้วคำนวณโดยใช้วิธี maximum likelihood จึงจะทำให้ค่าที่คำนวณได้มีความสมบูรณ์และอธิบายสถานการณ์ได้ดียิ่งขึ้น ตามแนวทางการกำหนดแบบจำลองของ Pindyck and Rubinfeld(1998: 300) การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีแบบจำลองในการศึกษาดังนี้

$$\ln\left(\frac{P_i}{1-P_i}\right) = f(X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, \dots, X_{13})$$

โดยที่

- P_i = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวมีความพึงพอใจการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม
 P_i = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวไม่มีความพึงพอใจการท่องเที่ยวโบราณสถานเวียงกุมกาม
- X_1 = เพศของนักท่องเที่ยวชาวไทย
 X_1 = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นเพศหญิง
 X_1 = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นเพศชาย
- X_2 = อายุของนักท่องเที่ยวชาวไทย (ปี)
- X_3 = สถานภาพการสมรส
 X_3 = 1 เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยโสด
 X_3 = 0 เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยสมรสแล้ว
- X_4 = ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวไทย
 X_4 = 1 ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวไทยตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป
 X_4 = 0 ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่ำกว่าปริญญาตรี

X_5 = อาชีพของนักท่องเที่ยวชาวไทย

$X_5 = 1$ พนักงานรัฐ พนักงานเอกชน ธุรกิจส่วนตัว นักเรียน/
นักศึกษา

$X_5 = 0$ เกษียณอายุ แม่บ้าน

X_6 = ระดับรายได้ต่อเดือนของนักท่องเที่ยวชาวไทย (บาท)

X_7 = ความพึงพอใจปัจจัยโบราณสถานและสภาพแวดล้อม

$X_7 = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยโบราณสถาน
และสภาพแวดล้อม

$X_7 = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยโบราณ
สถานและสภาพแวดล้อม

X_8 = ความพึงพอใจปัจจัยด้านราคาสินค้าและบริการ

$X_8 = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยด้านราคาสิน
ค้าและบริการ

$X_8 = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยด้านราคา
สินค้าและบริการ

X_9 = มีความพึงพอใจปัจจัยด้านการคมนาคม

$X_9 = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยด้านการ
คมนาคม

$X_9 = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยด้านการ
คมนาคม

X_{10} = มีความพึงพอใจปัจจัยด้านของที่ระลึก

$X_{10} = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยด้านของที่
ระลึก

$X_{10} = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยด้านของที่
ระลึก

X_{11} = ความพึงพอใจปัจจัยด้านการบริการ

$X_{11} = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยด้านการบริการ

$X_{11} = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยด้านการบริการ

X_{12} = มีความพึงพอใจปัจจัยด้านความปลอดภัย

$X_{12} = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยด้านความปลอดภัย

$X_{12} = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยด้านความปลอดภัย

X_{13} = ความพึงพอใจปัจจัยด้านบทบาทของภาครัฐ

$X_{13} = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจปัจจัยด้านบทบาทของภาครัฐ

$X_{13} = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่มีความพึงพอใจปัจจัยด้านบทบาทของภาครัฐ

$\beta_0, \beta_1, \dots, \beta_{13}$ = ค่าพารามิเตอร์ (Parameters)

ε_1 = เเทมความคลาดเคลื่อน (Error Term)